

minden
magyar
számít

TERVEZET

Nemzetstratégia a szórványban Az RMDSZ bővített szórvány cselekvési terve (2015–2019)

I. KULTÚRA- ÉS TÁRSADALOMSZERVEZÉS

1. MAGYAR NAPOK

Az elmúlt négy év tapasztalata bizonyítja, hogy a magyar napok rendezvénysorozat egyértelműen erősíti a szórványban élő magyarok összetartozását, emellett a magyar kultúra és hagyományok ápolásának fontosságát hangsúlyozza. Az eseménysorozat a szórványban élők számára olyan közösségi programot jelent, amelyet sajátjuknak érznek, ezért a rendezvénysorozatot ki kell terjesztenünk azokra a megyékre is, ahol bár van rá igény, még nem szerveztek hasonló eseményt.

Teendők:

- feltérképezzük azokat a településeket, ahol a helyi közösség igényt tart ezekre a rendezvényekre, a legkisebb, akár 50 fős közösséget is meg kell keresnünk;
- a házigazda szerepét vállaló településeken segítjük a szervezést, a közösségi együttműködést;
- a magyar napokat szervező civilszervezetek számára pályázatíró képzéseket tartunk;
- támogatjuk a rendezvények megyék, területek, stratégiák szerinti hálózatba szervezését, a jó tapasztalatok megosztása és közös programok szervezése érdekében.

2. NOVEMBER 15. – A MAGYAR SZÓRVÁNY NAPJA

Erdélyben az RMDSZ 10. Kongresszusának döntése értelmében 2011 óta, a Kárpát-medencében pedig, javaslatunkra, 2013-tól ünnepeljük a Magyar Szórvány Napját, november 15-ét. A Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumának (KMKF) javaslatára 2015-ben a magyar Országgyűlés Bethlen Gábor fejedelem születésének napját a Magyar Szórvány Napjává nyilvánította. Ez az a nap, amikor a magyar nemzetközösség jobban odafigyel a szórványmagyarságra – rendezvények, hírműsorok, előadások, konferenciák, közösségépítő programok révén.

Teendők:

- az Ügyvezető Elnökség egy megyei/területi szervezettel közösen évente megszervezi a Magyar Szórvány Napja központi rendezvényeit, a kiválasztott helyszín és közösség jellegzetességeinek megfelelő kulturális, hagyományőrző, oktatási, ifjúsági tartalommal;
- az Ügyvezető Elnökség évente pályázatot hirdet a szórványban működő megyei/területi szervezetek számára annak érdekében, hogy a Magyar Szórvány Napja alkalmából Erdély-szerte rendezvények, konferenciák, közösségépítő programok a figyelem közép-

pontjába helyezték a szórványban élő közösségek létét, sajátosságait és célkitűzéseit;

- az *Összetartozunk* székely–szórvány partnerség az RMDSZ szórvány cselekvési ter-

vének fontos eleme, melyre a Magyar Szórvány Napján is kiemelten figyelünk, közös programok, rendezvények keretében.

3. ÖRÖKSÉGÜNK ÖREI – FOGADJ ÖRÖKBE EGY MŰEMLÉKET PROGRAM

A *Fogadj örökbe egy műemléket* program révén a magyar közösséget sikerült oly módon megszólítani és összefogni, hogy mára hét megye összesen 34 magyar vonatkozású műemlékét fogadták örökbe. Az RMDSZ Ügyvezető Elnöksége, európai parlamenti képviselője és a részt vevő tanintézmények által lebonyolított program a magyar kulturális örökség megőrzésének fontosságát kívánja tudatosítani a diákok és tanárok körében. A magyarság-szigetek és a közösségi összefogás helyszíneivé váló műemlékek magyarságtudatunk megerősítését is szolgálják.

Teendők:

- bővítjük a programot további megyei szervezetek, iskolák és partnerek bevonásával, a nagyvárosi szórványban is;
- összerdélyi tábort szervezünk a projektben részt vevő nyertes csapatoknak, amely kiváló alkalom arra, hogy a diákok megismerjék egymást, és arra is, hogy a szórvány és az interetnikus környezet, illetve a szórvány és a tömb kapcsolata erősödjön;
- továbbra is együttműködünk a program területi/megyei programfelelőseivel, segítjük őket a szervezésben és a lebonyolításban;
- folyamatosan frissítjük az örökbefogadáshoz szükséges, iskoláknak és tanároknak szánt előkészítő anyagot;
- az Örökségünk Örei erdélyi hálózatán keresztül megteremtjük a jó példák megosztásának lehetőségét Erdély-szerte.

4. TÁNCHÁZ, NÉPTÁNCOKTATÁS A SZÓRVÁNYBAN

Közösségépítő, identitásmegőrző tevékenységeink között kiemelt szerepe van a néptáncnak.

Teendők:

- a szórványmegyék javaslatára, a Romániai Magyar Néptánc Egyesülettel partnerségben megszervezzük a gyermekek és fiatalok néptáncoktatását és a táncházak közösségi

helyszínekként való kialakítását azokon a szórványtelepüléseken, amelyekben van erre helyi kapacitás, és amelyekről jeleztek ilyenfajta igényt;

- állandó támogatási keretet kell biztosítanunk a néptánc csoportok működtetésére, a népviselet, népzene, népi gyermekjátékok minél szélesebb körű népszerűsítésére.

5. TÁJHÁZAK, EMLÉKHÁZAK, HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁSOK HÁLÓZATA

A tájházak, emlékházak, helytörténeti kiállítások fontos szerepet töltenek be nemzeti identitásunk megőrzésében és átörökítésében. Ezek hálózatba szervezése, bevonásuk a turisztikai útvonalakba meghatározó tevékenység cselekvési tervünkben.

Teendők:

- az RMDSZ területi szervezeteinek és a civilszervezetek bevonásával folyamatosan frissítjük az erdélyi magyar tájházakat, emlékházakat, helytörténeti kiállításokat ösztönző adatbázist;
- folytatjuk a helyi jelentőségű kiállítások, gyűjtemények feltérképezését;

- szorgalmazzuk és támogatjuk az Erdélyi Magyar Tájházak, Emlékházak és Helytörténeti Kiállítások Szövetségének létrehozását;
- képzéseket, tanácskozásokat szervezünk a romániai és a magyarországi Tájházak Szövetségével, a tapasztalatok megosztása érdekében;
- tanácsadással és képzésekkel kiegészített folyamatos tájékoztatást nyújtunk az aktuális pályázati lehetőségekről;
- szorgalmazzuk legjelentősebb nemzeti emlékhelyeink, szükség esetén szélesebb körű összefogással való megmentését és fenntartását;
- a Kriza János Néprajzi Társasággal együttműködve elősegítjük azon néprajzi gyűjtemények hálózatának kialakítását, amely reprezentatívnak tekinthető egy adott tájegységre, illetve turisztikai szempontból előnyös helyen van, megfelelő infrastruktúrával rendelkezik és megvalósítható a fenntartása;
- kiemelten támogatjuk a régiók legjelentősebb emlékházait, a szakmai szervezetek (köztük a BBTE Magyar Irodalomtudományi Intézete) javaslatai alapján, annak érdekében, hogy minél szélesebb körben ismertté váljanak;
- támogatjuk olyan turistaútvonalak kiépítését, amelyek érintik a helyi jelentőségű gyűjteményeket, tájházakat, kiállításokat, illetve ezek népszerűsítését az erdélyi és a magyarországi középiskolai kirándulócsoporthoz;
- a Communitas Alapítvánnyal partnerségben segítjük a falumonográfiák összeállítását olyan településeken is, ahol saját forrásból ez nem kivitelezhető.

6. MAGYAR HÁZAK

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) együttműködésével befejeződött a magyar házak jogi, infrastrukturális, finanszírozási és szakmai átvilágítása. A következő lépés olyan partnerségek kialakítása, amelyek során a magyar házak bővítik a fiataloknak és a közép- és időseknek szánt programkínálatot.

Teendők:

- a hálózatban működtethető programok jegyzékének összeállítása;
- szoros együttműködés kialakítása a székelyföldi önkormányzatokkal, kulturális és közművelődési intézményekkel, szervezetekkel a programok megvalósítása érdekében;
- szorgalmazzuk a magyar házakban kialakított szálláslehetőségek bővítését, ami hozzájárul a programok sikeres lebonyolításához, valamint a környék turisztikai vonzerőjének növeléséhez.

7. ÖSSZETARTOZUNK SZÉKELY-SZÓRVÁNY PARTNERSÉG

Az *Összetartozunk* székely-szórvány partnerség kialakítása a közösségi szolidaritás kinyilvánítását jelentette, a Székelyföldön élő közösségek szórványra való odafigyelését, támogató jelenlétét és együttműködését. A kialakított hálózatok nem csupán székely és szórvány közösségeket kapcsolnak össze, hanem élettel töltötték meg a szórványbeliek egymással kialakított kapcsolatát is. Célunk az, hogy a székely-szórvány partnerség révén megalapozott közösségi kapcsolatépítést kiterjesszük a magyarországi testvértelepülésekre és testvérmegyékre is.

Teendők:

- javasoljuk a program kiterjesztését a Székelyföldön kívüli magyar vezetésű önkormányzatok, a magyarországi megyék és települések irányába, hiszen Székelyföld egymagában nem tudja ellátni az erdélyi szórványt, összefogásra van szükség;
- szorgalmazzuk a testvérvárosi, testvéregyesületi, testvér-egyházközségi, illetve szakmai csoportok közötti stb. kapcsolatok létrehozását, a meglévők bővítését, tartalommal való megtöltését;

- népszerűsítjük a Hargita–Beszterce–Naszód, Temes, Aranyosszék, valamint Háromszék–Fehér, Szeben, Brassó és Hunyad megyékben és a leendő testvértelepüléseken szervezett programok jó tapasztalatait, támogatjuk ezek kibővítését, s ezek alapján programjavaslatokat fogalmazunk meg a magyar házak hálózata számára;
- szorgalmazzuk a kirándulásszervezést a székellyföldi és a szórványban élő diákok számára: a kétirányú utazást feltételező program segítene abban, hogy a különböző környezetben élő diákok személyes kapcsolatokat alakítsanak ki. A terv szerint egy év alatt valamennyi szórványban működő iskola egy-egy csoportja részt vesz egy látogatáson, illetve fogad egy látogatócsoportot.

8. NAGYVÁROSI SZÓRVÁNY

Az elmúlt években végzett felmérések azt mutatják, hogy az asszimiláció, a nyelv- és identitásvesztés a nagyvárosi szórványban a leghangsúlyosabb. Szakértők bevonásával megoldásokat, válaszokat keresünk a nagyvárosi szórvány kérdéseire, problémáira, pragmatikus cselekvési terv kidolgozása és életbe léptetése a célunk. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség számára kiemelten fontos az, hogy megakadályozza az identitásvesztést az erdélyi nagyvárosokban. El kell jutnunk a magyar emberekhez az oktatástól kezdve a közösségépítés különböző elemein keresztül úgy, hogy erre minden lehetséges politikai eszköz felhasználunk.

Teendők:

- kiemelt figyelmet fordítunk a nagyvárosi szórványban élő magyar emberekre, ennek érdekében külön közösségépítő, identitás-megőrző programokat dolgozunk ki;
- egy koherens cselekvési terv kidolgozása érdekében rendszerezzük a nagyvárosi

szórvánnyal kapcsolatos elméleti tudást, valamint azoknak a konkrét programoknak a tapasztalatait, amelyek eredményt értek el a nagyvárosi szórvány összetett kérdésének kezelésében;

- szorgalmazzuk a nagyvárosi szórvány-élet-helyzetek kutatását a kolozsvári Kisebbségkutató Intézet partnerségével, ehhez a történelmi magyar egyházak segítségét is kérjük;
- a kolozsvári műhelykonferencia mintájára olyan együttgondolkodásra alkalmas egyeztetéseket kell szervezünk, amelyeken a nagyvárosi szórvány gondjainak megoldására alternatívákat dolgozhatunk ki;
- a szórvány cselekvési terv eredményes programjait „át kell ültetnünk” a nagyvárosi lakótelepek környezetébe;
- ebben az esetben is be kell indítani a magyar házak rendszerét, hiszen ezáltal olyan infrastruktúra, olyan közösségi tér jöhet létre, amely alkalmas célzott programok indítására;
- elsőként, kísérleti jelleggel, a nagyvárosi szórvány programot Kolozsváron kell beindítani.

9. SZÓRVÁNYGONDNOKI HÁLÓZAT

Terveink szerint a szórványgondnoki feladatokat a Szövetség különböző megyei és területi szervezeteiben dolgozó munkatársak látnák el, akik szükség szerint koordinálják és segítik a szórványtelepülések kulturális, oktatási, ifjúsági programjait.

- a szórványgondnokok képzése elsődleges feladatunk;
- a hálózatot először Temes, Krassó-Szörény, Hunyad, Fehér, Szeben, Maros, Brassó, Beszterce-Naszód, Nagybánya, Történelmi Máramaros, Kolozs szervezetekben, és programszinten: Arad, Bihar, Szatmár, Szilágy megyében indítjuk be.

10. SZÓRVÁNYMENEDZSER-SZOLGÁLAT

A szolgálat célja az, hogy rendszerbe foglalja és segítse a cselekvési tervben szereplő programok megvalósulását.

- szórványmenedzserek a megyei és helyi RMDSZ-szervezetekkel, helyi civilszervezetekkel szorosan együttműködnek, az Ügyvezető Elnökségen belül tevékenykednek;

- feladatuk, hogy a helyi programok tervezésében és kivitelezésében részt vegyenek, jó példákat közvetítsenek, megismertessék a hazai és európai gyakorlatokat a szórványmunkában részt vevő kollégákkal, figyeljék a pályázási lehetőségeket, határon belüli és határon átnyúló partneri kapcsolatokat alakítsanak ki.

11. A SZÓRVÁNY ÉRTÉKEINEK BEEMELÉSE AZ ERDÉLYI MAGYAR ÉRTÉKTÁRBA

A projekt célja az, hogy civilszervezetekkel együttműködve feltérképezze a szórvány értékeit, és ezeket megjelenítse az Erdélyi Magyar Értéktárban, illetve a települési és megyei szintű értéktárakban. Értékeink felismerése és megismertetése hozzájárul az erdélyi magyar közösség identitástudatának

megerősítéséhez, illetve a kulturális turizmus fellendítéséhez.

Teendők:

- az értékek beazonosítása,
- pályázatok összeállítása,
- az értékek tudatosítása.

12. VIDÉKI VÁNDORELŐADÁSOK SZERVEZÉSE – TANYASZÍNHÁZ ÉS MÁR MŰVÉSZETI PRODUKCIÓK

Bővítenünk kell a magyar nyelvű kulturális kínálatot azokon a településeken, ahol nagyon ritkán van lehetőség arra, hogy anyanyelvükön jussanak hozzá az ott élők színházi előadásokhoz és egyéb művészeti programokhoz.

Teendők:

- az erdélyi kulturális intézményekkel partnerségben „könnyen szállítható” kulturális termékeket kell létrehoznunk, amelyeket turnék során mutatnak be a szórványtelepüléseken;
- a turnén részt vevő produkciók kiválasztásában fontos szerepet kapnának a szórványban működő hivatásos és amatőr társulatok, együttesek előadásai.

II. OKTATÁSPOLITIKA

Oktatáspolitikánk célja az, hogy minden magyar gyermek anyanyelvén tanuljon, hiszen így válhat teljes értékű tagjává a magyar közösségnek.

A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségével (RMPSZ) közösen meghatározott irányelvek szellemében kiemelten fontosnak tekintjük, hogy az erdélyi magyar oktatási teret fejlesszük, kiterjesszük a szórványban, a szórványkollégium-hálózatot megerősítsük, olyan anyanyelvű iskola-rendszert biztosítsunk, amely gyorsan és hatékonyan igazodik a munkaerőpiac igényeihez.

1. AZ ERDÉLYI MAGYAR OKTATÁSI TÉR TOVÁBBFEJLESZTÉSE, KITERJESZTÉSE A SZÓRVÁNYBAN

Teendők:

- további önálló magyar iskolák, iskolaközpontok alakítását kell kezdeményeznünk és segítenünk;
- a román iskolákba járó magyar tanulók számára magyar osztályok indításáért kell közbenjárnunk;
- a román osztályokban tanulókat be kell vonnunk a magyar nyelvű tehetségápolási programokba;
- szükség van a csángóföldi magyar nyelvű oktatás kereteinek további bővítésére;
- a szórványban működő elemi osztályok felkarolásának kiemelt szerepet kell kapnia, akkor is, ha ezek létszám alattiak, hiszen ha az elemi iskolák nem működnek kellőképpen, akkor ez a közép- és felsőfokú oktatás alapjait is megrendítheti.

2. SZÓRVÁNYKOLLÉGIUM-HÁLÓZAT

Teendők:

- a szórványkollégiumok biztonságos működtetése érdekében ki kell alakítanunk egy normatív alapú, kiszámítható támogatási rendszert;
- fel kell mérnünk a szórványkollégiumok kapacitását és vonzáskörét;
- a magyar nyelvű oktatásban való részvétel fontosságát továbbra is tudatosítanunk kell a szülők, valamint a középiskolát választó tízenéves tanulók körében;
- össze kell kapcsolnunk a tehetséggondozási programokat és az iskolán kívüli tanulást;
- a szórványkollégiumok működtetői számára meg kell teremtenünk az állandó kapcsolat-tartás és fórum feltételeit;
- törekednünk kell arra, hogy a szórványkollégiumok elemi osztályosai biztonságos körülmények között ingázzanak, erre a célra megfelelő iskolabuszokra és ezek fenntartásához szükséges anyagi keretre van szükség.

3. A HATÉKONY ANYANYELVŰ ISKOLAHÁLÓZAT

Ahhoz, hogy gyermekeink megállják a helyüket, versenyképes, minőségi magyar oktatási iskolahálózatot kell létrehozunk, ezért több felmérést, kutatást kell elvégeznünk, hogy oktatáspolitikánk válaszolni tudjon a megváltozott kihívásokra.

Teendők:

- nyomon kell követnünk az RMDSZ átfogó helyi (megyei) oktatási, középtávú és hosszú távú oktatási terveinek megvalósulását;
- felmérést kell készítenünk a középiskolások, illetve a nyolcadik osztályosok iskolához való viszonyulásáról, jövőképeről és jövőtervéről;
- fel kell dolgoznunk az érettségi eredményeket;

- átfogó jelentést kell készítenünk a magyar nyelvű szakoktatás problémáiról, különös tekintettel a szórványra;
- a középfokú/líceumi oktatásban össze kell hangolnunk az intézményeink évi beiskolázási számait szakágazatok – szakirányok – szakosztályok/szakok szerint, megyék közti, megyei és esetenként kistérségi lebontásban;
- az anyanyelvű oktatás lehetőségét meg kell teremtenünk a speciális oktatási intézményekben beiskolázott fogyatékkal élő gyermekek, valamint az állami gondozásban részesülő magyar gyerekek számára is;
- támogatnunk kell azokat a diákokat és családjaikat, akik nem ingáznak és nem is bentlakók, de szociális gondokkal küzdenek, emiatt korán elhagyják az iskolát, nem tudnak megfelelő körülmények között tanulni és nincs lehetőségük a továbbtanulásra;
- normatív támogatási keretet kell létrehozunk a délutáni oktatási programnak, ezáltal számos vegyes házasságból származó gyerek magyar tanintézményben töltheti a tanórák utáni idejét;
- a pedagógusok szakmai, képzettségi, társadalmi, földrajzi kritériumok szerinti kataszterszerű összeírását és statisztikai osztályozását kell elvégeznünk;
- ki kell dolgoznunk egy lehetséges stratégiát arra vonatkozóan, hogy vendégtanárok taníthassanak a szórványiskolákban;
- bátorítunk minden olyan kezdeményezést, amely testvériskolai kapcsolatok kialakítására törekszik (a szórványközösségek, illetve a tömbmagyar települések iskolái között);
- oktatói kommunikációs informatikai hálózat kiépítését kell megterveznünk;
- az előző évek mintájára továbbra is évente meg kell szerveznünk a beiskolázási, tudatosító kampányt;
- szükségszerűnek tartjuk egy olyan oktatási „térkép” elkészítését, kidolgozását, amelyben Erdély összes magyar iskolája szerepel és minden olyan szak, amely ezekben az iskolákban tanulható;
- a már működő példák mintájára ki kell tervszerűsíteni a keresztszülő programot, amely lehetőséget ad arra, hogy minden magyar és magyarul tanulni vágyó gyermek olyan szakot válasszon, amilyent szeretne, és ez ne legyen anyagi korlátok függvénye;
- javasoljuk az otthontanulói, magántanulói státusz törvényes lehetőségének megteremtését, hogy azok a gyermekek is részesülhessenek magyar nyelvű oktatásban, akiknek településükön vagy lakóhelyükhöz közel erre nincs lehetőségük.

III. IFJÚSÁG

Amikor a szórványrégiók tartalmas programokkal való feltöltését tervezzük, kiemelt figyelmet kell szentelnünk azoknak a projekteknek, amelyek hozzájárulnak a fiatalok szülőföldön való boldogulásához, érvényesüléséhez, emellett szabadidejük hasznos és tartalmas eltöltéséhez.

Teendők:

- a Szórvány Egyeztető Fórum – amely teret biztosít a szórvány megyékben működő ifjúsági szervezetek képviselőinek arra, hogy az éves stratégiákat megvitassák, elfogadják – továbbra is a rendszeres egyeztetések és egyeztető munka színtere kell hogy legyen;
- a tömbben, vegyes környezetben, illetve szórványban élő magyar fiatalok közötti együttműködést továbbra is támogatnunk kell, közös rendezvények megszervezését, csereprogramok kialakítását és vándorrendezvények létrehozását kell segítenünk;
- szakmai és anyagi szempontból is támogatnunk kell a szervezetek közösségépítő helyi rendezvényeit;
- a magyar házak hálózatában ifjúsági találkozóhelyeket, irodákat kell kialakítanunk, ezeket fel kell karolnunk helyi és országos szinten is, hiszen ezek infrastrukturális és humánerőforrás szempontjából stabil hátteret tudnak biztosítani a helyi magyar ifjúsági szervezeteknek;

- folytatjuk a szörvány ifjúsági szervezetek képviselői számára már beindított vezetőképzést, és igény szerint tematikus képzéseket is szervezünk;
- a történelmi egyházak mellett szerveződő ifjúsági csoportokat be kell vonnunk a közösségépítő programok lebonyolításába;
- országos figyelemfelkeltő akciókat tervezünk a sikeres szörványbeli fiatalok és ifjúsági szervezetek bemutatására;
- további testvérszervezeti kapcsolatok kialakítását szorgalmazzuk a székelyföldi és szörványmegyei ifjúsági alakulatai között.

IV. SAJTÓ

Az erdélyi magyar nyomtatott sajtó nehéz, a szörványban sok helyen kilátástalan helyzetbe került. Az alacsony példányszám, a terjesztés nehézségei és a reklámpiac beszűkülése miatt nincs meg a kellő anyagi keret a szerkesztőségek fenntartására. Ez azért jelent gondot, mert a nyomtatott magyar sajtó a szörványközösségek számára létfontosságú: nagyon sok ember számára lehetővé teszi, hogy anyanyelvén olvasson, tájékozódjon szűkebb és tágabb környezete történéseiről, eseményeiről. A Magyar Újságírók Romániai Egyesületével (MÚRE) szoros együttműködésben dolgoztuk ki a fenti problémákat orvosoló konkrét ütemtervet.

Teendők:

- fontos, hogy a szörványrégiókban, -településeken megjelenő közösségi sajtótermékeket feltérképezzük, hálózatba szervezzük;
- szakmai képzést és segítséget kell nyújtani a kiadványok szerkesztőinek;
- a továbbiakban is támogatjuk a kiadványok megjelentetését, terjesztését.

1. PÁLYÁZATI KIÍRÁS TEREP- ÉS SZÖRVÁNYRIPORTOK ELKÉSZÍTÉSÉRE

Az RMDSZ Ügyvezető Elnöksége pályázatot hirdet a romániai magyar média számára szörványriportok készítésére, publikálására. Olyan anyagok létrehozását támogatjuk, amelyek a

szörványtelepülések gondjainak bemutatása mellett a több szemszögből megfogalmazott megoldásjavaslatokat is felsorakoztatják egy-egy konkrét probléma kapcsán.

2. A SZÖRVÁNY MÉDIAMŰHELY LÉTREHOZÁSA

Feladatunknak tekintjük a magyar nyelvű írott sajtó terjesztését a szörványban, fel kell karolnunk a kisközösségeket szolgáló regionális lapkiadási, szerkesztési és működési tevékenységeket. Az Ügyvezető Elnökség támogatásával létrejövő Szörvány Médiaműhely sajtóanyagokat állítana elő azoknak a szerkesztőknek vagy

kis létszámú szerkesztőségeknek, amelyeknek anyagi vagy humán erőforrása nem teszi lehetővé a komplexebb információgyűjtő munkát. A terv hatékonyságát egy kísérleti projekt megvalósításával mérjük fel, amelyet egyéves időtartamra tervezünk, és három-négy megyére terjedne ki.